

Дело C-581/23

**Резюме на преюдициално запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване:**

21 септември 2023 г.

Запитваща юрисдикция:Hof van beroep te Antwerpen (Апелативен съд Антверпен,
Белгия)**Дата на акта за преюдициално запитване:**

13 септември 2023 г.

Въззивник:

Beevers Kaas BV

Въззиваеми:Albert Heijn België NV
Koninklijke Ahold Delhaize NV
Albert Heijn BV
Ahold België BV**Встъпила страна:**

B.A. Coöperatieve Zuivelonderneming Cono

Предмет на главното производство

Главното производство е относно въззивна жалба срещу постановено по реда на спешното производство решение на Voorzitter van de ondernemingsrechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen (Председател на Стопански съд Антверпен, отделение Антверпен, Белгия) от 9 юли 2021 г., с което се отхвърля като неоснователен предявеният от Beevers Kaas BV иск за преустановяване на нарушение на основание член VI.104 от Wetboek van economisch recht van 28 februari 2013 (Кодекс на стопанското право от

28 февруари 2013 г.) поради твърдяно участие на трети лица в нарушението на договора.

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

Преюдициално запитване на основание член 267 ДФЕС относно тълкуването на член 4, буква б), подточка i) от Регламент (ЕС) № 330/2010 на Комисията от 20 април 2010 година за прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз относно категориите вертикални споразумения и съгласувани практики (наричан по-нататък „Регламент № 330/2010“), в който е предвидено условието за паралелно налагане [на ограничения (наричано по-нататък „условието за паралелно налагане“)]. С въпросите си запитващата юрисдикция иска да се установи дали разглежданото в главното производство споразумение за изключителна дистрибуция — типичен пример за вертикално споразумение по смисъла на Регламент № 330/2010 — отговаря на условието за паралелно налагане, което изисква доставчикът да защитава своя изключителен дистрибутор от активни продажби в рамките на изключително предоставената му територия от страна на всички други купувачи в Европейското икономическо пространство.

Преюдициални въпроси

1) Може ли условието за паралелно налагане по член 4, буква б), подточка i) от Регламент (ЕС) № 330/2010 на Комисията от 20 април 2010 година за прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз относно категориите вертикални споразумения и съгласувани практики, да се счита за изпълнено и по този начин доставчикът, който отговаря на останалите условия по този регламент, да забрани правно валидно активните продажби от страна на един от своите купувачи на територия, която е предоставена при условията на изключителност за друг купувач, ако това се основава единствено на констатацията, че другите купувачи не извършват активни продажби на тази територия? С други думи, трябва ли да се счита, че съществуването на споразумение, забраняващо активните продажби между тези други купувачи и доставчика, е доказано в достатъчна степен само въз основа на констатацията, че тези други купувачи не извършват активни продажби на предоставената при условията на изключителност територия?

2) Може ли условието за паралелно налагане по член 4, буква б), подточка i) от Регламент (ЕС) № 330/2010 на Комисията от 20 април 2010 година за прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз относно категориите вертикални споразумения и съгласувани практики, да се счита за изпълнено и по този начин доставчикът, който отговаря на останалите условия по този регламент, да забрани правно валидно активните продажби от страна на

един от своите купувачи на територия, която е предоставена при условията на изключителност на друг купувач, ако той получава съгласието на другите си купувачи само ако и когато им предстои да извършват активни продажби на така изключително предоставената територия? Или по-скоро е необходимо доставчикът да е получил такова съгласие от всички свои купувачи, независимо от това дали те ще извършват активни продажби на предоставената при условията на изключителност територия?

Посочени разпоредби от правото на Съюза

Член 101, параграфи 1 и 3 от ДФЕС

Регламент (ЕС) № 330/2010 на Комисията от 20 април 2010 година за прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз относно категориите вертикални споразумения и съгласувани практики — член 4, буква б), точка i)

Регламент (ЕС) 2022/720 на Комисията от 10 май 2022 година за прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз относно категориите вертикални споразумения и съгласувани практики — член 1, параграф 1, буква з)

Насоки на Европейската комисия относно вертикалните ограничения (ОВ С 130, 2010 г., стр. 1, наричани по-нататък „Насоките от 2010 г.“) — точка 25, буква а) и точка 51

Насоки на Европейската комисия относно вертикалните ограничения (ОВ С 248, 2022 г., стр. 1) — точка 122

Посочени разпоредби от националното право

Wetboek van economisch recht van 28 februari 2013 (Кодекс на стопанското право от 28 февруари 2013 г., наричан по-нататък „WER“), членове VI.1 и VI.104

Кратко изложение на фактите и ход на главното производство

- 1 Въззивникът, Beevers Kaas BV, е изключителен дистрибутор в Белгия на сирене Beemster, което закупува от производителя В.А. Coöperatieve Zuivelonderneming Cono (наричан по-нататък „Cono“). Между въззивника и Cono всъщност е сключен о споразумение за изключителна дистрибуция от 1 януари 1993 г., в член 1.3 от което е предвидено, че изключителните права на въззивника за дистрибуция се разпростират върху всички продажби на сирене Beemster на купувачи, установени в Белгия и Люксембург (наричано по-нататък „споразумение за изключителна дистрибуция“).

- 2 Въззиваемите развиват дейност в бизнеса със супермаркети в Белгия и Нидерландия. Те са купувачи на сиренето Beemster, което се произвежда от Сопо за пазари извън Белгия и Люксембург.
- 3 Според въззивника предвиденото в член 4.1 от споразумението за изключителна дистрибуция задължение на Сопо да не доставя сирене с марката „Beemster cheese“ на трети лица в Белгия или Люксембург за срока на действие на споразумението съдържа забрана за активни продажби, което въззиваемите отричат.
- 4 Тъй като счита, че въззиваемите са нарушили почтените пазарни практики посредством извършването на дейности в Белгия, които са довели пряко или косвено до нарушаване на изключителните му права за дистрибуция по силата на споразумението за изключителна дистрибуция, въпреки че са знаели, че Сопо е обвързан от това споразумение, въззивникът предявява пред първоинстанционния съд иск за преустановяване на нарушението на основание член VI.104 WER поради участието на трети лица в нарушението на договора, който иск е отхвърлен с решение от 9 юли 2021 г.
- 5 На 30 август 2021 г. въззивникът подава жалба срещу това решение пред запитващата юрисдикция.
- 6 На 17 декември 2021 г. Сопо доброволно встъпва в това производство.

Основни доводи на страните в главното производство

- 7 На първо място, въззиваемите оспорват съдържанието и обхвата на споразумението за изключителна дистрибуция, като изтъкват, че то не задължава Сопо да защитава въззивника от активни продажби чрез други дистрибутори, поради което не било налице нарушение на договора, в което те биха могли да участват като трети лица.
- 8 Въззивникът твърди, че от членове 1.3 и 4.1 от споразумението за изключителна дистрибуция става ясно, че Сопо и той са възнамерявали да защитят въззивника като изключителен дистрибутор в Белгия и Люксембург от активни продажби от страна на Сопо или други дистрибутори. Освен това, след като научил за намерението на въззиваемите да развиват стопанска дейност със супермаркети в Белгия, с писмо от 20 януари 2011 г. въззивникът уведомил Сопо за задължението му да забрани на другите си купувачи, включително на въззиваемите, да продават активно продуктите, обхванати от споразумението за изключителна дистрибуция, в Белгия и Люксембург. С писмо от 14 февруари 2011 г. Сопо уведомил въззиваемите за съществуването на забраната за активни продажби и за задължението му да противопостави тази забрана на останалите си купувачи. Накрая, от електронните писма на въззиваемите до Сопо ставало ясно, че те са признали забраната за препродажба.

- 9 Въззиваемите твърдят, че споразумението за изключителна дистрибуция не отговаря на условията на конкурентното право, за да обоснове забрана за препродажба. В тази връзка те се позовават на член 101, параграфи 1 и 3 ДФЕС (съгласно който се забраняват споразуменията, ограничаващи конкуренцията, и съответно тази забрана може да бъде обявена за неприложима към споразумения между предприятия, които допринасят за подобряване на производството или разпространението на стоки) и на Регламент № 330/2010 за групово освобождаване, според който някои твърди ограничения, които са предмет на вертикално споразумение, не отговарят на условията за освобождаване. Така освобождаването не се прилага за вертикалните споразумения, посочени в член 4, буква б) от посочения регламент, които имат за цел да ограничат пряко или косвено територията, на която купувач, който е страна по споразумението, може да продава договорните стоки или услуги, или да ограничат клиентите, на които този купувач може да продава договорните стоки или услуги, освен ако по този начин не се ограничават продажбите от страна на клиентите на купувача (член 4, буква б), подточка i). От това въззиваемите правят извода, че ограничаването на активните продажби трябва да отговаря на три кумулативни условия, а именно: първо — доставчикът да е определил изключителен дистрибутор за определена територия (или клиенти), второ — продажбите, извършвани от клиентите на дистрибутора, на когото е било наложено ограничението за активни продажби, да не са ограничени, и трето — изключителният дистрибутор трябва да бъде защитен от доставчика от активни продажби на неговата територия (или на неговите клиенти), извършвани от всички други купувачи на доставчика в Европейското икономическо пространство — така нареченото „условие за паралелно налагане“. Въззиваемите твърдят, че споразумението за изключителна дистрибуция не отговаря на това последно условие.
- 10 Според въззивника член 4, буква б), подточка i) от Регламент № 330/2010 не предвижда условие за паралелно налагане. Въззивникът оспорва твърдението, че изключението по отношение на твърдото ограничение се прилага само ако са изпълнени тези три условия. Поради това защитата срещу активни продажби на изключително предоставената на въззивника територия, формулирана в споразумението за изключителна дистрибуция, която трябвало да бъде осигурена от Sono, попадала в обхвата на изключението по член 4, буква б), подточка i) от Регламент № 330/2010 и представлявала допустимо ограничение на конкуренцията.

Кратко изложение на мотивите за преюдициалното запитване

- 11 С междинно решение от 27 април 2022 г. запитващата юрисдикция се произнася по спорния въпрос относно съдържанието и обхвата на споразумението за изключителна дистрибуция в полза на въззивника. Освен това тя спира производството по делото, за да поиска писмено становище от Belgische Mededingingsautoriteit (белгийски орган за защита на

конкуренцията, наричан по-нататък „ВМА“) дали споразумението за изключителна дистрибуция е съвместимо със конкурентното законодателство.

- 12 Според ВМА условието за паралелно налагане трябва да бъде изпълнено, за да може да се наложи валидно ограничение на активните продажби. Всъщност това условие трябва да се тълкува в светлината на понятието „споразумение“ по смисъла на правилата за конкуренцията, по-специално на член 101 ДФЕС и член IV.1 WER, което предполага, че съгласуваната воля и наличието на изрично или мълчаливо съгласие на дистрибуторите по отношение на указанията на доставчика могат да бъдат изведени от поведението на страните (фактическо спазване).
- 13 Запитващата юрисдикция констатира, че въззивникът е доказал, че въззиваемите са се съгласили поне мълчаливо със забраната за активни продажби, но че не е доказано, че всички други препродавачи са се съгласили изрично с тази забрана. В тази връзка трябвало да се отбележи, че от Регламент № 330/2010 и Насоките от 2010 г. не се установявало по какъв начин доставчикът трябва да уведоми своите други купувачи за забраната за активни продажби, нито как тези купувачи трябва да се съгласят със забраната.
- 14 Според ВМА запитващата юрисдикция може да направи извод за мълчаливото съгласие със забраната за активни продажби от страна на другите препродавачи само от факта, че никой от тези препродавачи не продава в Белгия продукти Beemster, закупени от Sono. Въззиваемите не споделят това становище, като изтъкват, че мълчаливо съгласие би било налице само ако се докажело, че политиката на Sono, според която продуктите Beemster, закупени в Нидерландия, не трябва да се продават активно в Белгия, е била съобщена в момента на предоставяне на изключителното право на дистрибуция на въззивника на всички други оторизирани към този момент препродавачи и от всички тях е било изискано да я спазват.